

en fontos min- denkire!

MINDENKIRE

Által megbizattunk a köv-kereskedő feltűnést keltő tár- nem kaphatók, 80 százalékkal a gyári áron alól el- adni vesőnek, ki 5 forint árá áru vasárol, egy szab- nak 54 kr.

munka, china esztétizáció és hosszú badoni meggyá- tyartató igen magis, párja 1 frt 20 kr.

Ódi ezútra beszóvott virágokkal 1 drb 85 kr.

láncok tagokban, finom munka, vagy pánczéi forma

gy minden egyes óralánc a os. k. fémmelző hivatal- a ódi ezüst fülbevalók, hólgyek és gyermekek szá-

párja 1 frt 70 kr.

em-zsal, 1 drb 1 frt 50 kr.

omb finom ezüstből, műemállal egy egész garni-

gyak nem valódi arany vagy ezüstből való, a pánt

munka 1 drb 1 frt 80 kr.

ra ódi kővel belaz, urakrak igen nagy, hólgyek- 1 frt 50 kr. (Ha a gyűrd vagy lánc nem valódi

ezüstből)

ezüstbe jól aranyozva, láncorral, órák'és és tok- 20 kr.

pontosan szabályozva, sárgarés bronzból 1 frt

szóval, iger ómos munka 1 brb 96 kr, 2 évi

nagy kerete, uránzott ébenfa, aranyozva 1 frt és 2 frt 30 kr 5 évi jóállás. Ugyanoly, mely éjjel

észár, mely ál. 6 erőknél igen nehéz, 6 káros- 1. hezár. 2. tojás pohar britania ezüstből. 6

pedd mindegy együtt csak 3 frt 50 kr, ezüst 7

12 szemlére 8 frt 50 kr.

ezüst-ecole dombora munka, a fedélén egy szép 1 frt 80 kr. Egy finom vaszon ágylepedő, nagy

post-utóirat: vagy utóirat mellett

zletvezető, Bécs,

32-ik sz. iroda 24-ik szám.

ez a legnagyobb szilárd-ság biztositéka.

ukszem és szemölcs !!

ARMIN gyógyszerés által készített „Clavethy“

szag bór és minden hasonló bőrképződményt ltró

és szőlő ment, fájdalom nélkül — pár nap

ig 1 frt. Hatásért kezeskedem. Kapható Bu-

és minden gyógyszerárban.

postán megrendelhető alábbi kitéző katan

erejű és ételhez való kitéző, ára egy nagy üveg-

kr.

hatásu. több ismerő irattal kitézetet szer,

de nyomorbetegség, „Katsen jammer“, kor-

hatásu. ára 1 frt. o. 4.

gege, mell és tüdő katarusnál; gyors és biz-

on, stbit ír ó szer. Csakis a rácsáló állatokra

amatlan, ára 1 dobozzal 50 kr.

hajbarnító, nőresztő, gondörítő, mely éa kor-

ó és minden bőrbetegség ellen, kitéző ára

50, mely és f-jeorpáság ellen biztos hatá-u,

estő szer. ára használati utasitással 4 frt.

legfinomabb 1 frt.

oz ár 50 kr.

agu lábizzadás ellen biztos és gyors hatás

Solymosi

ÁS, gyógyszerész:

arhelytt, Erdély.

n-Expeller

horgonyos

yon jó baziszer.

ben: Dr. Rothschnek

nál csaknem minden

gyógyszertárban.

sey-ház.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr. Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: főpíacz, VECSEY-ház, földszint a szer- kesztőségbe bármintve küldendők.

Előfizethetni helyben: TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségnél. Egyébut a postahiva- talok utján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen - vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petitorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szentén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Pünkösdre.

A legnagyobb ünnepek egyi- két üli holnap a keresztény világ. E nap a világosságnak, az ó-világrendszerporba omlásának, a szabadság, egyen- lőség, testvériség szent napja, s mint ilyen nem csak a keresztényiségnek, de az összes emberiség- nek is ünnepe.

Egy ember szavára, — kiben isteni erő nyilatkozott — kibontatott a zászló, melyen e magasztog igék „tenni mindig másokért“ olvasha- tók, s a kised csoportot, — kik e zászló alá sorakoztak, — hiába il- lette a nagy sokaság gunynyal, a Né- rók, a Domitianok, Trajanok, Septi- mus Sevériusok, Desiusok, Valériá- nak hiába üldözték tüzzel, vassal, a zászló magasan lengett, az üldö- zőknek csak gyász emléke maradt, de a zászló diadalt aratott, s az ös- mert világ nagyobb része alatta ta- lálja üdvét.

Hála érte az igazságos isten- nek!

E boldogító való, — mit a keresztényiség történetében látunk — bizonyos zálog nekünk a felől, hogy a közjó érdekében hazánk, nemzetünk nagyságáért, szabadsá- gunkért, függetlenségünkért folyta- tott igazságos, önzetlen küzdel- meinktől nem maradhat el listen ál- dása, nem fog elmaradni a diadal.

A függetlenség dicső eszméje, melyet annak idejében — az apos- tolokhoz hasonlóan — alig nehá- nyan irtak zászlójukra, hódít or- szágszerte, fent és lent, nemzetünk értelmes polgárai között. Ez az esz- me nem emberektől, nem emberek által lett, ezt maga a teremtő plá- táta szívünkbe. Isten nem akar ámitani minket, ennek élni, való- sulni kell. Istennek, hazának, ön- magának ellensége az, ki más zászló alá sorakozik.

A függetlenség eszméje él és diadalmaskodni fog, mert az apos- tolok, kik küzdenek érte, nem szü- kölködnek szent lelkesedés nélkül, bizunk bennük, hogy későbbek lesznek meghalni inkább, mint meg- tagadni a „törhet, de nem hajlik“ jelszót.

De nem elég csak néhány küz- dőkre támaszkodni. Mindnyájunk ügye ez, küzdjünk érte mindnyá- jan, s ha apostolok nem lehetünk is, legyünk segédkezők mellettük, mint amaz első apostoloknak is volt segédjeik, és különösen most a bekövetkezendő napok küzdelmei- ben kötelességünk résztvenni.

Már közelg az idő, midőn az egyszerű, de becsületes ember, a magas polezon. ülő büszke ural egyenlően gyakorolhatja polgári leg- szentebb jogát a választási urná- nál.

Addig, míg eljő az az idő, sok kisértéseknek lesztek kitéve t. vá- lasztó polgárok, sokszor átlépi kü-

szöbötöket az a közöstügyes kenyé- ren tengődő bérencz, vagy vakon hódoló alattvaló, ki más kor meg sem lát benneteket s szégyenelne veletek más korszótváltani.

Vigyázzatok! hazug ígéretek- kel, „ezüst“ harangok csengé- sével el ne hagyjátok magatokat ámitani, hazánk önállósága, függet- lensége van a kockára feltéve; minden magyar ember szálljon ön- magába, s félretéve minden magán- érdekét, félre téve minden személy- imádást, hazafiai szent lelkesedéstől vezettetve, sorakozzék azon zászló alá, melyre az van írva: „A haza minden előtt!“

Ha az önérdék kufárok kifog- nak korbácsoltatni a szabadság, egyenlőség, testvériség szent temp- lomának ajtajából, ha a független- ségi vágy erőt veszen minden ke- belben, az önérdék által lenyűgö- zött szolgáson, higgyétek el, a magyar nemzet jobb napokat lát, s örvedetesebb pünkösdi ünnepet fog élni.

Marjai Péter.

Az országgyűlés bezárása. Cst- törtökön zárattot be az országgyűlés trón- beszéddel. A trónbeszéd nagyon kormány- párti izű volt. Tisza Kálmán remekelt; olyan statisztikai sorozatot állított össze, ennek összeállításában oly körültekintő ovatossággal válogatta meg a szavakat, hogy a trón beszéd a családi eseményre vonatkozó rész kivételével épen szárazá- gánál, épen körültekintő ovatosságánál fogva az lett, a minek szánva volt: a király ajkáról hangzó kortesbeszéd.

A választások. Az új képviselőválasztások már el vannak ren- delve. A választások június hó 24-től július 3-ig tartó időközben fognak megjelteni, — e szerint három hét múlva már beköszöntenek.

Képviselői beszámoló beszéd. Főnag László a n.-szalontai kertlet orsz. képviselője f. hó 6-án tartja meg Nagy Szalontán beszámoló beszédét. Annyi bizonyos, hogy Főnagj urnak igen könnyen lehet számolni arról, amit képviselősege alatt — elkövetett.

Csanády Sándor Kisujszálláson 8-án fogja tartani programbeszédét.

Kolozsvárott a függetlenségi párt tegnapi szervekedett, s az első kerületben Bartha Miklóst, a másodikban Ugron Gá- bort léptette fel képviselő jelöltül.

Szolga-szerep. Debreczen, június 4.

Tehát Dienstl és Rüstow osztrák hadnagyok — kik a védtelen Barta Miklóst összevagdalták, örökre nyomorékká tették, kegyelmet kaptak. Hát a császár- nak joga volt megkegyelmezni, semmi kö- zünk hozzá, valamint ahoz sem, hogy ezen

kegyelmet kapott osztrák tiszték tisztele- tére a vele egyetértő osztrák tiszték ki- szabadulásuk alkalmával banquettet ren- deztek, hanem itt az a gondolat villan meg az ember agyában, hogy ezen kegyelmi tény a magyar miniszterelnök meg- hallgatásával, vagy annak mellözésével történt-e?

Tisza Kálmánról felteesszük, hogy ő maga is mindenkor segédkezet nyújt a nemzeti önértet, a nemzeti becsület ar- ezulcsapásához, mire már az egri zászló- sértés ügynél is oszattanos bizonyoságot adott; ő tőle, — ki egy országot adott egy miniszteri székért, — mást nem is váránk, és ez nem is okoz olyan fájdal- mas érzetet, mint inkább annak tudata, hogy e kérdésnél a magyar miniszterel- nökség egészen mellözöttetett.

Az bántja leginkább az önértetes magyar embert, hogy az állások megtart- hatásáért mindenre kész magyar kormány férfiak annyira alá szállították már felfelé nemcsak a magyar kormány, hanem a képviselőház tekintélyét is, hogy még a katonai parancsnokság sem méltatja any- nyira, hogy vele az ország méltóságát sértő ügyeknél a vizsgálati iratokat kü- zölje, hogy a Dienstl, Rüstow-féle, az egész Magyarországot fellázító esemé- nyeknél a kormány tanácsát kikérjék.

Szolgától nem szoktak tanácsot kérni, a szolgának csak parancsolni szok- tak. A mi kormányunknak ilyen, országot sértő szerencsétlen helyzete van.

Kiáltvány. *)

T. polgártársak! Az általános választások küzdelmére vagyunk felszólítva. E választások tíz napja alatt Magyarország népe koronát visel, királyi hatalmat gyakorol. A mit akar e tíz nap alatt, az évtizedekre van akarva. Szegényedő népünk, roskadozó ha- zánk, elhomályosuló jövőnk figyelmeztet- nek a nép felség hatalmának méltóságára, a felelősség óriási mértékére s a pillanat komolyságára. E pillanat mélyéről kérjük önöket, hogy vetkezzék le a közönyt és keljenek védelmére a haza szabadságának, a mi Magyarorszag függetlensége, és kel- jenek védelmére a mindnyájunk szabadsága és megélhetése feltételeinek.

A nagy fajok egyesülése közepette az egyenként felemésztetés veszedelmétől az apró nemzetek ösztinte és erős szö- vetsége védheti meg nemzeti létünket. A független és gazdag Magyarország von- zandja az apró fajokat és önfentartási ösz- tönük szövetségeseinkké teszi.

Független és gazdag nem lehet ha- zánk, a míg a közös ügyek békóiban le- bilineselt kezeinket érdekkonainknak sem nyújthatjuk és a mindennapi élet fentar- tás munkáira sem használhatjuk, a míg a közös vámterület, a közös jegybank, a kö- zös külügy és az osztrák hadsereg legfon- tosabb jogaink gyakorlatától zár el és anyagi erőink legjavát emészti föl.

Magyarorszag legyen önálló, függet- len magyar állam, ügyeit intézze szaba- don és minden idegen ország beavatkozá- sától menten. Magyarorszag és az osztrák örökös tartományok között semmi más közösség ne legyen, csakis az uralkodó személye. És a magyar királynak legyen külön magyar udvar tartása, melyben ne legyenek főuraink túrt idegenek.

ján földmlvelésünk és iparunk érdekében a külfölddel vám és kereskedelmi szerződésre függetlenül léphessünk; mert elviselhetlen, hogy a keleti államok nyersterményei vá- mentesen hozatnak piacainkra s a míg ezek heni piacainkról is kiszorítanak, az az alatt az osztrák védvamos poliúka mi- att a nyugati piacokat megtorlási vámok- kal zárják el gazdaságunk termékei elől.

A külön államtól életrendszer külön pénzforgalmat, külön hitelrendszer köve- tel. Ezért sürgetni fogjuk a külön magyar nemzeti bankot.

Az önálló független állam szovereni- tását külfölddel szemben a külön külügyi képviselőt tündetheti csak fel, tehát szor- galmazni fogjuk a külön magyar diplo- maciái képviselőtét. Addig is, míg ezt valósíthatók, elő kell azt készítenünk a Budapest felállítandó keleti akadémia berendezése által; elő kell készítenünk a magyar kereskedelmi miniszter által, mert ekkor külkereskedelmi külön ér- dekeink nem fognak az iparos osztrák államok érdekei alá temetenni.

Külön hadsereg nélkül jövődönk nem saját, hanem Ausztria sorsától van függővé téve, Magyarország homlokáról az államiság legfelfűtűbb jellege hiány- zik és alkotmányunk a hatalommal szem- ben nélkülözi az erő biztosítékát. A kü- lönhadsereget megrázkodás nélkül lép- esőzetesen akarjuk kibontakozni a fenn- álló rossz és kárhozatos rendszer szerve- zetéből.

E ezből indítványozni fogjuk a magyar ezredekben a magyar vezényszót és a külön tiszti előléptetést, az ezrednek toborzási kerületükben területi osztályon- ként leendő elhelyezését, a katonai szol- gálat idejének legfelfűtűbb jellege hiány- zik és alkotmányunk a hatalommal szem- ben nélkülözi az erő biztosítékát. A kü- lönhadsereget megrázkodás nélkül lép- esőzetesen akarjuk kibontakozni a fenn- álló rossz és kárhozatos rendszer szerve- zetéből.

Ohajtjuk a delegáció eltörlését, mert idegen befolyás érvényesítésének eszköze és a nemzet érdekeit védni képtelen.

Állami létünk belső életét az elhatal- masodott és felemészítő bürokrációt elve- tésével a decentralizáció és önkormány- zat alapján, az egyszerűség, gyorsaság és olcsóság valósisásával kívánjuk rendezni hogy ne legyenek az organumok kétszere- sen szerveze, melyből egyik a jogok és az önkormányzat látszatát, a másik pedig a valóságos hatalmat bírja és gyakorolja.

Az egyéni szabadságot oly tágas körö- vőljük kiterjeszteni, hogy az egyéni sza- badság és önkormányzat bástyai mögött minden nemzetiség és felekezeti feltalál- hassa faja és vallása védelmét, hogy az egyenlő jogok erős kapcsolatban mint testvér testvére, bajtárs bajtársban sorakozzunk.

Ember és ember közt nincs addig egyenlőség és nem él a testvériség, a míg az izraelitának politikai felszabítását nem követi a társadalmi megváltás.

Igazságszolgáltatásunk rendszerét a közvetlenség és szóbeliség alapján kell újjá alkotnunk, hogy levetkezve a forma- ságok kötelekeit az igazságot magát és ne a perrend formáit szolgálja.

Adó és pénzügyi rendszerünket, an- nak kezelését, gyökeresen át kell alakí- tani azon elv szemmel tartásával, hogy az állam van a polgárokért és nem a polgá- rok az államért; hogy a hivatalnok a néptől huzza jutalmát, szolgálmi is a népért és annak érdekében köteles.

A földbirtok napról napra veszti ér- tékét és jüvedelmezőségét, gyorsan cserél gazdát, fenyegetően szaporodnak a birtok- talanok, kiknek növekedése bajainkat nem- sokára társadalmi bonyodalmakkal teté- zheti. A deposszedálás meggátlására keresni fogunk az aristokratikus hitbizomány és a demokratikus „home states“ rendszere kö- zött középutat, mely a forgalmi életet sem nyugtázi le.

*) E kiáltványt a függetlenségi párt er- délyrészei bizottsága bocsátotta ki. Olvassák el t. polgártársaink. —

Minden erőnkkel igyekeznünk fogunk a heni ipart megteremteni, védeni, fejleszteni, és kézműveseink szabadságzerető legerősebb ipartörvény, új vásárrénd, és keleti kivitelünk érdekében ipar ügyösöknek felállítását által megmenteni és megérdemelt jóléthez juttatni.

Az elnyomott magyar lutheránusok részére, mint az a magyar görög-katholikusok részére történt, javasolni fogjuk külön ágostai hit engedélyezését és segélyezését.

Ezek azon elvek és teendők, melyeknek védelmére s kivételére Magyarország függetlenségének zászlója alatt tömörültünk.

Jertek, t. polgártársak! jertek, csoportosuljatok a lobogó körül, melyért egy évezred harcaiban ontotta vérért, áldozta vagyonát a nemzet.

A 19-ik század az elnyomott nemzetek felszabadulását hagyja örökségül. A független Románia koronát tesz sülvege helyére, a felszabadult szerb imperiumot alkotni kész. Az nem lehet, hogy a magyart ne illesse függetlenségi vágygyal az az idők szele, hisz koronája van és imperium hazája, csak az osztrák korona el-takarja Szent István koronáját, s az osztrák császári palást elfedi a magyar királyt.

Fel! a szent harcra, melyből az elnyomott s elszegényedett nép, mint nemzet, és a kiszorított, lealázott haza mint állam fog kibontakozni. Jertek az urnához és mondjátok ki bátran, felelem nélkül, hogy szabad haza szabad polgárai kívánok lenni, s unokáitok halásan fogják emlegetni neveteket, mert ősökünk megszerezték, de ti megmentitek a hazát a nemzetnek.

Éljen a magyarok szabad hazája! Éljen a független Magyarország!

F a l u n.

Megunva csendes falum unaima egyhanguságát, kíséreltem a gazdák által fel-dicsért s milliókat ígérő mezőkre.

Gyönyörű, megnyugtató látvány! Annyi szűk marku esztendő után, végre-vaibára egy dáriusi gazdagsága.

Az övig érő gabona, a sűrű növesű buza mintha csak suttognak: ez idén nem lesznek éhezők, nem kell kenyér után Amerikába menni. Megtelik a hombar, meg a tulipántes láda penzes fiókja; lesz meg husvétkor is szentelt kolához való hófehér buzaliszt, lesz a szentelt sonkához ro-pogós héju friss cipő.

Szegény szorgalmas, munkás nép, hogy örvend e kövér mezőknek, e boldog tapot ígérő arany kalászkodnak!

Szegény együtt jó ember, szinte sajnálom széttegni illuziódat.

Az a terved ugy-e: hogy ruhát könyvet vehetsz meztelen s tudatlan gyermekeidnek? arra gondolsz ugy-e, hogy nem kell már ezután szegényes szalma vankosodra az éhségtől kinoztatva lenyugodni? annak örülsz ugy-e, hogy szerettét gyermekeid éhség-okozta zokogását kedv, ví-dámság, nevetés váltja fel, mert lesz kenyér, lesz pénz?

Boldogtalan ábrándozó! Te nem gondolsz most a Danaidák feneketlen hordóijára.

Nem gondolsz most arra, hogy van az országnak egy Molochja, mely szintén jól akar lakni; mely nem is eszik, de fal.

Nem láttad a vézmadarokat, hát nem sejtetted a fergeteget?

Nem sokára meglátod a vézmadara- rak helyett hyenákat, fergeteg helyett ga-bonádnak s buzádnak elkobzását.

Jönnek az adóvégrehajtók; azok vi-szik el minden reményeségedet, azok szak-gatják szét felsőbb szóra ábrándjainak ró-zás fátolat.

A tehetetlen Moloch már türelmet-len, szinte hallom tombolását, mert éhes falni akar.

Bizony édes jó magyarom, ne ábrándozzál, mert nincs semmi keserűbb a csalódásnál.

Boldogító reményeségeid egyike sem fog teljesülni.

Te arra nem gondolsz, hogy a sok évi rossz termés miatt adóhátralékban vagy, ugy-e?

De gondol ám a mi atyai kormá-nyunk, az nem szűnik meg téged szem-mel kíséreni. Mezei munkás vagy, tudod, hogy a holló is szemmel kíséri kiválasztott áldozatát.

Ha terem egy köből buzád, azt a te atyailag szerető kormányod nagyon jól tudja. De ha gyermekeid kenyérért jaj-gatnak, az nem hangzik el a bársony szé-kekig.

Ha meghizlalod drága pénzen vett

disznódat, hogy legyen zsir szegényes éléskamarádban s szalonna omladozó ké-ményedben — nem magadnak hizlalad. Készültsz reggel a disznóöléshez, fened a késeket, feleséged készíti az edényeket, az ártatlan kis gyermekek örvendeznek a nagy ünnepeknek, mert hiszen most már lesz mit enni. Ti tervezték, a Moloch gyomra végez.

Beállit udvarodba az adóexekuczió; elviszi adóhátralék fejében a zsirt, a szalonnát.

Üres lesz kamarád, üres kéményed: éhezni fogsz.

Örülsz az áldott esztendőnek, te jó magyar földműves, pedig örömid vége sí-rás lesz.

Rajtad a jó esztendő nem segít, az maradsz a mi váltól: koldus.

Gyermekeid ezután is meztelenül fognak egy falat árpa kenyérért esedezni s tudatlanok maradnak. Mert hisz meszte-lenül, éhesen, könyv nélkül nem lehet iskolába járni.

Hja, a Moloch éhes, a Moloch a tie-det is felfalja.

Gyönyörködöttél most dus vetéseid felett; keservesen fogsz majd zokogni ca-ládod éhezése miatt az üres tálak felett.

„A. K. K.”

A tanév vége

A reformátusok debreczeni főiskolájában az 1880—81-ik tanévet berekesztő viz-sgálatok, következő renddel tartatnak.

Junius 13-án d. e. 8 órakor hálaadó isteni tisztelet a főiskolai imateremben.

A) A hittanszakai tanfolyamon.

Junius 13-tól kezdve az I., II., III., IV. éves hittanbálgatók párbeszédi viz-sgái, az illető tudományok rendes tanóráin és termeiben.

B) A jog- és államtudományi karnál:

1. Junius 18. és 19-ik napjain jel-entkezés az alap- és államvizsgálatok le-tétele végett az akadémiai igazgató ta-nárnál, a lecke-könyv beadása mellett.

2. Junius 20-tól kezdve a hó végéig alap- és államvizsgálatok a főiskolai gyű-lésteremben.

C) A g y m n a s i u m b a n.

Junius 19-én a mellékantárgyakból, d. e. gyorsírás és franczia nyelv, délután torna és ének.

Junius 20-án egész nap a VII. osztály két szakasza. Az a szakasz az oratorium-ban; b szakasz a nyolczadik osztály ter-mében.

Junius 21-én egész nap a VI. és V. osztály; VI-ik osztály az oratoriumban, az V-ik osztály a nyolczadik osztály ter-mében.

Junius 22-ikén egész nap: IV-ik osz-tály az oratoriumban; III-ik osztály a sza-kasz a nyolczadik osztály termében.

Junius 23-ikén egész nap: II-ik osz-tály az oratoriumban, III-ik osztály b sza-kasz a nyolczadik oszt. termében.

Junius 24-ikén egész nap: I-ső osz-tály a szakasza az oratoriumban; b sza-kasz a nyolczadik oszt. termében.

Junius 25—30-ig az érettségi szó-beli vizsgálatok tartanak.

D) A tanító képezdében.

Junius 24. és 25. napjain d. e. 9—12 s d. u. 5—7 óráig az acad. VI. teremben.

Mely nyilvános vizsgálatokon megje-lenésre a szülők s általában a nevelés és tanítástügy barátai tisztelettel meghívattak.

A debreczeni ref. főisk. igazgatósága.

V á l a s z

Dely Mátyás urnak,

Nehezen adtam reá magamat, hogy Debreczen város állatorvosa Dely Mátyás urnak a helybeli lapokban közölt cikkére válaszoljak. De mert úgy győződtem meg, hogy azon cikkek nem a gazdaközönség és pedig különösen az állattenyésztő gaz-daközönség érdekeinek előmozdítására, ha-nem azon érdekek ellenére és az összes közönség kigunyolására voltak szánva; másrészt mivel több oldalról fel lettem hiva reá: nem maradhattam szótlán Dely urnak cikkeiben a gazda közönség iránt tanúsított határtalan cynismusa ellenében.

Első cikkében az orvos ur a tenyész kezelési ügyek intézésére hivatott intéző-bizottságot említi, a mely a hortobágyon kint lévén, midőn haza távoztak, fele száma az urnaknak jó kedvvel, fele száma pedig haraggal távozott, aszerint, a mint a kö-

zös intézkedés egyiknek ohajtása szerint a másiknak érdeke ellen lett megál-lapítva.

Az intéző bizottság eljárására ennél rosszabb bizonyítványt Dely ur nem ad-hatott ki, midőn konstátálja, hogy annak eljárása egyesek érdeke ellen történt, holott tudja van, hogy az intéző bizottság csak azért van, hogy a gazda közönség érdekeit tartsa szem előtt, nem pedig egy intézkedni, a mint szintén tudja van, hogy érdekeiből oly apa állat is hagyatott meg a hortobágyon, melynek ott hagyatni nem lett volna szabad.

Dely urnak, mint mondja, elszomorod- dik a lelke, ha a mostani Debreczenlátva, visszagondol a régi Debreczenre, midőn a város tanácsa egy családöt képezett a polgársággal. Az én lelkem is elszomorod- dik ezen, mert tudni kell azt az állator- vos urnak, hogy a hajdani tanács és a vá- ros főbbjei csakugyan olyan volt, mint az apa; az egész közönség vonzódtott hozzá mert egyrészt szíven hordozta a polgárság érdekeit, másrészt a tanács minden tagja jószágért gazda is volt egyszermind, tudta, érezte a helyzet súlyát, épügy osz- tozott a polgárság balsorsában. Emlékeze- tébe hozom Dely urnak a régiék között Nagy Sándor bírót, Rakovszky főbírót, Kontit, Megyaszait, Komlósit, Pándit, Ná- násit, Dömsödít stb., mind birtokos gazdák voltak; de a mostani tanács tagjai azt hi- szik az orvos urral együtt, hogy elég egy nehány birka, már pedig tudjuk a törté- nelemből, hogy birkaölő őseink sem hódi- tották volna meg Magyarországot. És hogy az előjáróság egyetértve haladt a közös város boldogítására, az onnan volt, mert régebben az előjáróság is mindig azon a valláson, vagyis azon a párton volt, mel- lyen a város közönsége, a mely őket fizette.

Orvos ur a közös lóhoz hasonlítja magát, melynek turós a háta; ezáltal ké- ségkivül úgy akarván magát feltüntetni, hogy azért mert az intéző bizottság, a ta- nács, s a miniszterium által helybenha- gyott rendszabályokat végrehajtja: a pol- gárság részéről méltatlanul bántalmazta- tik. Tudtommal Dely urat nem bántal- mazta még senki, noha alkalmat szolgál- tatott gyakran már arra, miszerint turós lett legyen a háta; mert azt csak befogja ösmerni orvos ur, mikép sem a legeltetési rendszabály, sem az intéző bizottság, sem a tanács, sem a miniszterium nem hagyta azt helybe, hogy ön a jószágot a tulajdo- nos gazda hire és tudra nélkül, állítólag betegség miatt agyonlővesse vagy agyon- bunkóztassa. Ezt pedig tette ön, nem fogja tagadni.

Hogy pedig mennyire szakértő or- vos ur a betegségek felismerésében, bá- terkodom a következő példával illusz- trálni:

A múlt évben kivezettem egy lo- vat a hortobágyra, a mely a mentelenen már háromszor fedeztetett (ott pedig nem szoktak rühes lovakat fedeztetni.) Orvos ur azon üzenettel küldte vissza a lovat, hogy rühes. Ekkor én Bekésy László ta- nár urral vizsgáltattam meg az állatot, sőt a 700-szorosan nagyító üvegen engem is meggyőződtem arról a mit a tanár ur is konstátált, miszerint a ló nem rühes, a mit a következmény be is bizonyított, mert a ló ma is egészséges. A vizsgálat után ismét kiküldtem a lovat, s az orvos ur megnyugodott tévedésében.

Valóban nagy elszántság volt szük- séges orvos urnak annak kijelentésére, hogy ha valamely, az állattenyésztés al- jásítására ezéző szabályrendeletet kellene végrehajtania, inkább leköszönne hivata- láról s költözne oly hazába, hol tuda- mányának akadály nélkül vehetné hasz- nát. Hát bizony bátran kimondhatom, hogy a gazdaközönség a saját érdekében is nem kívánt és nem fog kívánni orvos ur- tól soha olyan tények elküvetését, a mel- lyek az állattenyésztés aljásítására szol- gálnának.

És hogy, mint fentebb szakértelem- ről, a tudományról is mondjak valamit orvos urnak, nem fogja rossz néven venni, ha felemlitem — a mire különben Dely ur emlékezni fog — hogy a midőn én egy, egy éves csikót kivezettem, orvos ur azt két évesnek declarálta, s a midőn a lókiállítás alkalmával egy év múlva is- mét kérdeztem orvos urat, hogy ha tavaly két éves volt a csikó hát most hány éves? Tévedni emberi dolog, s orvos ur kény- telen volt ebbe is belenyugodni. De meg más részt ha már annyira érvényesíteni óhajta a tudományát, miért nem mutat példát a nemesítésről az állatorvos ur, meg van az alkalom a mód, csak fel kell használni, de hát Dely urnak jószágai, melyeket tulajdonának szerencsés nevezni, bizony nem érdemesek hogy a füvet

egryék.

Amaz állítása, hogy a gazdaságra a kormány által kiadott 1 millió 200,000 forint nem kibóttott pénz, hanem olyan magra költött adomány, mely 100 magot ad a szegény állam gazdaságra emelésére, ohajtánám, hogy valónak bizonyulna. Szó- sinoz róla, az észszerű állattenyésztés hoz is száz magot, de az olyan példák, minő- ket az orvos ur mutat, hogy a 8 hónapos csikót elválasztja, a tavalyi bornyukat külön vereti, mely utóbbiak aztán csak összedugják fejüket, nem legelnek, s így összeszaporodnak. Mi következett ebből? az, hogy a gazda, ki itt a hortobágyon jogosan legeltethetne, és jó jószágot óhaj- tana nevelni, drága pénzert más fele kel- lett küldeni a jószágot; a ki pedig elnem küldhette, az bizony kárát valja.

Mert olyan a borju egymagában, mint a kötő nélkül járó osztrák. Az ész- szerű állattenyésztés a gulyáknak kisebb csapatokban való szétosztása, a kutaknak tavaszkor való kitisztítása, a mi már 1880- ban megkezdődött de 1881-ben abban maradt, mert nem volt a ki sűrgesse, ho- lott azt az intéző bizottság elhatározta, a közgyűlés is helyben hagyta. Sőt kütis- titő kotrógép meghozatalát is elhatározta, melyből hozottot ugyan egy, de egy hor- dozható tisztító gép még ma sincs sehol. Ez volna a jószág nemesítés első és fő- kelleke.

„Az egy millió segélyből mi is ré- szesülünk, a jól tartott tavalyi osztrákot ha a ménesekre szorítjuk, azokat a há- mos lovak összrugdossák, s ez utóbbi esetben a miniszterium majd nem fogja elhinni, hogy mi a kaczagányos ösmagya- rok ivadékai vagyunk.” Ezeket mondja or- vos ur, a mire szerény észrevételem az, először, hogy mi nem részestülünk a kor- mánysegélyből, mivel a gazdaközönség maga fizet a ménék fentartására mintegy 3000 forintot, másodsor a csikó-rugó- sásra például hozom Debreczen szabad ménését, melyre József főherceg azt a megjegyzést tette, hogy azt nem szüksé- ges nemesíteni, pedig ezéltt ezek két közte jártak a csikók is, és nem rugós- tattak össze. A mi pedig a kaczagányos ösmagyarok maradékait illeti, ha orvos ur ezektől feltételezi a jó állattenyest, ak- kor bizony kénytelen vagyok kimondani, hogy ha valaki orvos ur jószágait tekinti meg, lehetetlen hogy orvos urban ne Szva- topluk ivadékára következtessen.

Kénytelen vagyok arra is észrevé- telt tenni, hogy orvos ur azon gazdákat, kik nem tetszése szerint nyilatkoznak, azt nem lötenyészto hanem saját szemé pill- lája közt át nem látó elmaradtunk nyara- lyába slylő honpolgárnak nevezi.

Hát tisztelt állat-orvos ur, ki jo- gosította fel, hogy épen azon polgárokat ganyolja, a kik fizetik? Mindenkinek sza- bad nézetét nyilvánítani a nélkül, hogy nyavalyában slylő honpolgár lenne. Ezt tessék tudomásul venni.

Tapasztaltam, valahányszor az állat orvos ur közzadásági cikk- felét akar írni, rendszeren költői ömlengésekbe boesát- kozik. Szó sinoz róla, a tágas pusztaság, a legelő ménések, a gulya kolomp hangja, a repdeső bibicz, mind kapcsolatban állanak a költészettel; a baj csak az: hogy az ihlett- ség pererei nagyon ritkák, sőt midőn Dely ur veszi kezébe a lantot, és percenk nem- csak ritkák, de egyáltalában ninosenek jelen.

Miután én nemcsak gazda, hanem mézáros is vagyok, s így a pósishez vajmi keveset értek, nem is említettem volna fel orvos urnak azon tulajdonságát, hogy a mihez nem ért, ahöz is akar ér- teni: ha véletlenségből eszembe nem jut Petőfőtől az „A pá m m e s t e r s e g e é s a z e n y e m” ezimű vers, melyben hal- hatatlan költőnk, kinek apja szintén mézár- os volt, különbséget tesz az apja mester- sége és a magáé között. Ezen versnek utolsó strófája így hangzik:

„Te a taglóval ökröt ütöz, Tollammal én ember ütök — Egyébiránt ez egyre megy, Különböző csak a nevek.”

Dely ur az oka, ha kénytelen va- gyok e verset ezen esetben reá alkalmazni. Mert ahöz igazán meglehetősen maliczia szük- séges, hogy egy városi tisztviselő épen azt a közönséget és a közönség közül azokat nevezze Haladi és Maradi urameknak, a kik azt a tisztviselőt megválasztották; na- gyon ohajtánám, ha neven nevezné a ha- ladókat és maradókat.

Avagy Hatvanutcai János gunynév helyett nem lett volna-e ildomosabb amaz előhaladott kora, tisztességes városi pol- gárnak valódi nevét említeni fel, a ki bi- zonyára a város közzgazdászati érdekeit szíven viseli épen úgy, ha nem jobban,

mint Dely ur, betétek Hortol Felemlit tészük, ha be tésnél behozó jegyzőkönyvilek károsága ell máz óvást azo lenezték a bo eredmény me tanácsnok urr jószágártók Pedig az inté ki megjegyez elnök, csakis lamely vélem önkényes jog deletek pedig untalan hivati szágártató gazo megkérdesni rendeletek ne lenezven szá dani. — Végezet gadja meg or hogy az a tis esküjére hiva és ne bantsa fizeti, és ne lenére.

U J I * Lapu pntkösti szer kedden jeleni kívánunk t. o * Uj tré idők folyamát Stephánia álla erdekés, s a jogositja. — E fontossága dol fel, mint udv hirt. — * Közgy tanácsa ünnepe adószedő ellen ügyek. * Mezei egyik kiltúnó kertületének va tették fel. Me * A Ma tenkint egysz lap mutavány tett hozánk. ros ifjusági sz egyletének hiv változatos tart általános érde juk a nagy k iparos-osztály föld a közeli litás hivatalos a kiállítás tar megjelenni. D frt 50, fel évt Debreczenbe vatalába küld t. közönség n

* Rend hó 8-án rendk A jövő ország kegyelmes ki niszteri leirat, budapesti fog rályi kézirat trónörökös pa Budapesten ja res kereszt eg * Szap zsidóüldözések rodni fog. Eb szönet, mert küzdő ember országon eleg még több jöj tesültünk, misz karaván zsidó nép brutálitá zóttunk keres

* Részv a következő lommal jelentj nak, illetőleg Pálffy András asszonynak fo kor 66 éves k tében történt Hült tetemei kor, fognak e számu háztól, gyszaszertartás sirbóitba örök Mely végtszer konait, ösmere zönséget bánat Debreczen, 18 meke Pálffy J

Amaz állítása hogy a gazdaságra a kormány által kiadott 1 millió 200,000 forint nem kibótt pénz, hanem olyan magra költött adomány, mely 100 magot ad a szegény állam gazdaságra emelésére, ohajtánám, hogy valónak bizonyulna. Szó sincs róla, az észszerű állattenyésztés hoz is száz magot, de az olyan példák, minők az orvos ur mutat, hogy a 8 hónapos csikót elválasztja, a tavalyi bornyakat külön vereti, mely utóbbiak aztán csak összedugják fejüket, nem legelnek, s így összeszaporodnak. Mi következik ebből? az, hogy a gazda, ki itt a hortobágyon jogosan legeltethet, és jó jószágot ohajtaná nevelni, drága pénzért más felé kellett küldeni a jószágot; a ki pedig elnem küldhette, az bizony karát valja.

Mert olyan a borjú egymagában, mint a kotló nélkül járó oszike. Az észszerű állattenyésztés a gulyákra kisebb csapatokban való szétosztása, a kutaknak tavaszkor való kitisztítása, a mi már 1880-ban megkezdődött de 1881-ben abban maradt, mert nem volt a ki sürgesse, holt az az intéző bizottság elhatározta, a közgyűlés is helyben hagyta. Sőt kuttisztító kotrógépet meghoztatást is elhatározta, melyből hozatott ugyan egy, de egy hordozható tisztító gép még ma sincs sehol. Ez volna a jószág nemestítés első és fő kelleke.

„Az egy millió segélyből mi is részesültünk, a jól tartott tavalyi oszikekat ha a ménesekbe szorítjuk, azokat a hámos lovak összrugdossák, s ez utóbbi esetben a miniszterium majd nem fogja elhinni, hogy mi a kaczagányos ősmagyarok ivadékai vagyunk.” Ezeket mondja orvos ur, a mire szerény észrevételem az, először, hogy mi nem részesültünk a kormánysegélyből, mivel a gazdaközösség maga fizet a ménék fentartására mintegy 3000 forintot, másodsor a csikó-rugdosságra például hozom Debreczen szabad ménest, melyre József főherceg azt a megjegyzést tette, hogy azt nem szűkséges nemestíteni, pedig ezelőtt ezek közt közte jártak a csikók is, és nem rugdostattak össze. A mi pedig a kaczagányos ősmagyarok maradékait illeti, ha orvos ur ezektől feltételezi a jó állattenyésztést, akkor bizony kénytelen vagyok kimondani, hogy ha valaki orvos ur jószágait tekinti meg, lehetetlen hogy orvos urban ne Sztraptok ivadékára következtessen.

Kénytelen vagyok arra is észrevételem tenni, hogy orvos ur azon gazdákat, kik nem tetszése szerint nyilatkoznak, azt nem lényeztetem hanem saját szemem pillája közt át nem látó elmaradtunk nyavalyába sanyló honpolgárnak nevezi.

Hat tiszteit állat-orvos ur, ki jogosította fel, hogy épen azon polgárokat gyanolja, a kik fizetik? Mindenkinél szabad nézetét nyilvánítani a nélkül, hogy nyavalyában ényelődő honpolgár lenne. Ezt tessék tudomásul venni.

Tapasztaltam, valahányszor az állat orvos ur közgazdasági cikk-félet akar írni, rendszeren költői ömlengésekbe bocsát-kozik. Szó sincs róla, a tágas pusztaság, a legelő ménesek, a gulya kolomp hangja, a repdeső bibicz, mind kapcsolatban állanak a költészettel; a baj csak az: hogy az ihlettség perzei nagyon ritkák, sőt midőn Dely ur veszi kezébe a lantot, e percek nem csak ritkák, de egyáltalában ninosenek jelen.

Mintán én nemcsak gazda, hanem mérsáros is vagyok, s így a poésishez vajmi keveset értek, nem is említettem volna fel orvos urnak azon tulajdonságát, hogy a mihez nem ért, ahaz is akar érteni: ha véletlenségből eszembe nem jut Petőfőtől az „A p a m m e s t e r s e g e s a z e n y e m” című vers, melyben halhatatlan költőnk, kinek apja szintén mérsáros volt, különbséget tesz az apja mester-sége és a magáé között. Ezen versnek utolsó strófája így hangzik:

„Te a taglóval ökröt ütöz, Tollaimit én ember ütök — Egyébiránt ez egyre megy, Különböző csak a nevök.”

mint Dely ur, a kit én is méltán nevezhetnék Hortobágyi Mátyásnak.

Felemliti még orvos ur, hogy az intézők, ha be nem látnák az állattenyésztésnél behozott újítások észszerűségét, jegyzőkönyvileg is óvást tennének az irány károsága ellen. Számaltanszor emeltek már óvást azok az urak, többek közt el-lenlezték a borjúk különveretését is, az eredmény mégis az volt, hogy Dely ur a tanácsnok urral önkénytelenül járva el, a tanácsnok érdekeire nem tekintettek. Pedig az intéző bizottságban volt oly tag, ki megjegyezte, hogy tanácsnok ur, mint elnök, csakis szavazás esetén adhatja valamely véleményhez szavazatát, egyébként önkényes joga nincs. Azok a szabályrendeletek pedig, melyekre orvos ur minduntalan hivatkozik, nem felelnek meg a jószágtartók érdekének; tessék csak megkérdezni ezeket a gazdákat, hogy azon rendeletek némely része hasznos-e? Kijelenszen százaléka károsaknak fogja mondani.

Végezetül pedig, a jövőre nézve fogadják meg orvos ur az én jó tanácsomat; hogy az a tisztviselő, ki szertet folyvást esküjére hivatkozik, tartsa is meg esküjét és ne bántsa azt a polgárságot, mely őt fizeti, és ne cselekedjék érdekeinek ellenére.

Magyar Gábor.

UJDONSÁGOK.

* **Lapunk közelebbi száma** a plunkósti szent tünep közbejötté miatt kedden jelenik meg. — Boldog ünneplést kívánunk t. olvasóinknak.

* **Uj trónörökös fog születni** az idők folyamán. Bácsból azt jelentik, hogy Stephánia állapota — hogy is mondjuk — érdekes, s a császári házat reményekre jogosítja. — Ez ugyan nem valami nagy, fontos dolog, s csak úgy említették fel, mint udvari körök által kikürtölt hírt.

* **Közgyűlést tart** a ref. egyház tanácsa ünnepmásodnapján délelőtt. Tárgy: adószedő ellenőr választása s egyéb folyó ügyek.

* **Mezei Ernőt**, a függetlenségi párt egyik kitünő hírlapíróját, Miskolc déli kerületének választói képviselőjelöltül léptették fel. Megválasztása biztosra vehető.

* **A Magyar Alföld** helyben hetenkint egyszer megjelenő ipar ügyi-szaklap mutatóvámszáma megjelent s beküldetett hozzánk. E lap a magyarországi iparos ifjusági szövetség debreczeni vezér-gyűlésének hivatalos közlönye s tekintve változatos tartalmát, szakértelemmel írott általános érdekl. közleményeit, bátran ajánljuk a nagy közönség, különösen pedig az iparos-osztály figyelmébe. A „Magyar Alföld” a közelebbi debreczeni iparműkiállítás hivatalos közlönye leand, s mint ilyen a kiállítás tartalma alatt mindennap fog megjelenni. Előfizetési ára: negyedévre 1 frt 50, fél évre 3 frt. Az előfizetési pénzek Debreczenbe a „Magyar Alföld” kiadó hivatalába küldendők. Ismételve ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

* **Rendkívüli közgyűlés.** Folyó hó 3-án rendkívüli közgyűlés lesz. Tárgyai: A jövő országgyűlés egybehívására szóló kegyelmes királyi leirat kihirdetése. Miniszteri leirat, melylyel a trónörökös pár budapesti fogadtatása alkalmából kelt királyi kézirat másolatban megküldetik. A trónörökös pár nász ünnepélye alkalmából Budapestén járt küldöttség jelentése. A veres kereszt egylet segélyezése.

* **Szaporodunk.** Az oroszországi zsidóüldözések folytán népességünk szaporodni fog. Ebben ugyan nincs semmi különös, mert hiszen szegény, éhenhalással küzdő emberek most is vannak Magyarországon elegenden s így felesleges, hogy még több jöjjen. Már pedig jó forrásból értesültünk, miszerint itt-ott tünedeznek fel karaván zsidó csapatok, melyek az orosz nép brutálitásai elöl fatván, menhelyet kö-zöttünk keresnek.

* **Részvételt vettük** és közöljük a következő gyászjelentést: Mély fájdalommal jelentjük forrón szeretett anyánk-nak, illetőleg nagyanyánknak néhai Özv. Pálffy Andrásné Született Erős Zsuzsánna asszonynak folyó hó 3-án reggeli 6 óra-kor 66 éves korában szélhűdés következtében történt rögtöni gyásos kimúltát. Hált tetemei folyó hó 5-én délután 4 óra-kor, fognak előbb a barányutcai 2377. számú háztól, majd a ref. kistemplombani gyászszertartás után czegeled-utca családi sírholtba örök nyugalomra tetetni. — Mely végítasságát elhunytak rok-onait, ösmerőseit s általában a t. cz. közönséget bánatos szívvel meghívjuk. — Debreczen, 1881. június 3. Egyetlen gyer-meke Pálffy Julianna férjezett Somogyi

Jánosné; unokája: Eszter férjezett Trázyi Andrásné; József, Imre, Mátika és több kiskoru unokái nevében is.

* **Görgey védekezésével** szemben Kossuth terjedelmesebb munkát ír, a melyben elmondja a 49-iki események egész történetét.

* **A fél város a nagyerdőn** lesz holnapután, hol máris nagyban buzgólkodnak a sátrak felállításán, melyekben az alsóbb néposztály szokott mulatni. A vendéglőnél az ünnepe mindkét napján elsőrendű zenekar fognak játszani.

* **„A párt vendégei.”** Budapestén a IX. és X. kerületbeli kormánypárt el-més módját találta ki az itatásnak. Koriz-mics a párt elnöke nem viteti maga után Moróczczal a választójog nélküli jegyző-vel a kulacsot, hanem szépen meghívják a választókát édes borra, gyöngye liba-husra, mint a „párt vendégeit”. A közös ügyes párt természetesen felemás nyelven állította ki a meghívót, melynek magyar szövege a következő: T. polgártárs! A IX. és X. kerületbeli szabadelvű párt vá-lasztó polgárainak rendező bizottsága f. évi június hó 2-án csütörtökön este 8 órakor a Gutgesell-féle vendéglőben (üllőit-ut 59. sz. a.) ismerkedés czéljából társas vacso-rát rendez, melyre T. Uraságod mint a p á r t v e n d é g é t tisztelettel meghívja a rendező bizottság nevében: Korizmos László, pártelnök.

* **A lapok általában kellemetlenül** vannak érintve a Risztov és Dienszti meg-kegyelmezése által. Városunkban is ki-nos benyomást gyakorolt a kedélyekre ezen tény. Így még nagyobb lesz ország-szerte a szakadás a polgárság és katonaság között. Nem szabad lett volna a kormány-nak idáig jutni engedni a dolgot. Ezért a szakadásért is ő a felelős, mert ezt is az ő mulasztása idézte elő. Persze a szegény sajtó foglyoknak nem akarta a la-kadalom alkalmából sem kieszközölni a kegyelmet. Risztovok megkapták azt la-kadalom nélkül is. Nem-e elkecsérite ez az összehasonlítás?

* **Vasuti baleset.** Az államvasutak püspök-ladányi állomásán tegnap egy Nagy-váradról indított vegyes vonat téves váltóállítás folytán helytelen vágányra jutott s összeütközött a tehervonattal mely alkalommal egy kalauz megsérült, 3 mozdony és 6 teherkocsi megrongáltatott. Az utazók közül senkisek sérült meg.

* **Tisza Kálmán** az idén nem mond programbeszédet sehol sem. Ahol nincs, ott ne keress. Az ő programját Bácsból intézik esetről-esetre. A szolgál nem tud-hatja előre ura akaratát.

* **Ágról szakadt.** A természet most a legszebb. A fak lombja már strű de még őrde. A fehér és piros akác gazda-gon virágzik s a rózsabokrok bimbózza-nak. Tikkasztó por nem tette még fakóvá a leveleket s a madarak friss dalt énekelnek. De Vancsák Gyurót, — zölyom-megyei téglahordó napszámot, — mindez nem birta poetikus hangulatba ringatni. El volt keseredve, megunta az élet rászakadt terhet czipelni. Kiment a város alá, s egy izmos faágat keresett és talált és föl-kötötte magát. Azonban egy magányos sétáló észrevette és segítségére sietett. Csakhogy mire odaért, Vancsák Gyuri sulya alatt a faága letört. Így lett az ágról szakadt töt másodsor is agrólszakadta.

* **Regényes történet.** Régen meg-írta már a költő, hogy a kiirtott szerelem gyökeréből a bosszu tövisre kel ki. Igazolja ezt a következő történet. Gy. Borbála ezelőtt 8 évvel ment férjhez B. Károlyhoz. A menyecske azonban az összekelés után nemsokára szenvedélyes szerelmre gyuladt a honvéd-hadsereg egyik vitéze, V. Pál iránt. De a pasztor órák élvezésében nagy akadály volt előttük a férj. Megegyeztek tehát abban, hogy a férjet elteszik láb alól. V. Pál adott is e czélra egy üveg választóvizet kedvesének; de ebben még egyszer győzedelmeskedett a hitvesi hűség, s a mérget nem adta be férjének. Most a vi-téz honvéd maga vállalkozott a terv kivite-lére, s mérges porokát kevert a férj ételébe. Ennek sem lett azonban más kö-vetkezvénye, mint egy kis hányás és pár napig tartó betegség. Időközben a szere-tőnek Veszprémben kellett távoznia. A menyecskenél a válás fájdalmát csak az a vigasz enyhíté, hogy majd talán az együtt-lét hiánya szerelmük eltemetője leszen. De nem így volt megírva a sors könyvé-ben. A menyecske elhagyta férjét s föl-kereste kedvesét. Baucis és Philemon nem éltek oly boldogul, mint a mi hőseink: s a viszony folytatása nem is a menyecs-ke mult, mert a férfi őt az utóbbi idő-ben simpliciter elkergette. A menyecske a sértett szerelem indignációjával tette meg a följelentést hűtlen kedvese iránt. Valjon azonban vádja csak a bosszu mű-

ve volt-e, azt kideríteni a vizsgálat fel-adata.

* **Bucsu.** Debreczenből Vétesre té-vén át lakásomat, — mindazon barátaim s ismerőseim, kiktől személyesen bucsut nem vehettem, — fogadják e helyütt bu-csutüdvözetemet. — Fényes Dénes.

* **Elveszett egy zöld táblájú** Ba-logh Imre névre szóló katonai invalidus könyveske. A megtaláló sziveskedjék azt a kapitányi hivatalnál átadni, hol 5 frtnyi jutalomban részesül.

* **Bambaság.** A győri ügyvédi ka-mara néhány szónívó tagjának aza bamba eszméje támadt, hogy a város ügyvédi szótöbbséggel határozzák el, hogy a köze-lebb tartandó országgyűlési képviselőv ál-asztánál melyik pártjelöltre szavazzanak; e határozatnak aztán a kisebbség merő kar-társi tiszteletből engedelmeskedni köteles, tartozván bocsületből arra a pártjelöltre szavazni, melyre a többség. — Ajánljuk e hárompróbas mamebukokat Tisza Kálmán figyelmébe; választassa meg őket valahol Kákutyinban s el fogja érni azt, ami még hátra van, — a következő indítványt. Tiszteit Ház! Kedves Kartársak! Belátják hogy mi, kik a kormányt támogatjuk, többségben vagyunk; — a többség és azon testület tisztelete, melyhez tartozunk, nem tűrheti tehát, hogy önök, mint kisebbség, a többség akaratával dacoljanak. Indít-ványozom tehát: vagy szavazzanak velünk, vagy menjenek haza, ahonnan jöttek.

* **Utonállók.** A bihari „Hágó” kör-nyéke szomorú hírvévre kezd szert tenni az utóbbi időben, a mi közbiztonsági álla-potunknak nem nagy becsületére válik. Egy nagyváradi köztörvényhatósági tiszt-viselő neje beszéli a következő esetet: Kedden délután Vétesről hazajöttében a „Hágón” vele szemközt jövő szekéren két jávevényes falusi parasztnő ült, egyikük ölében egy vérel borított csecsemő gyer-meket tartva. Az esetet, az illető nő kér-désére, a mennyiben ijedségükből maguk-hoz térhettek, így adták elő: A mint a „Hágó”-ra felhajtattak, — a két oldalt sűrű bozóttal fedett ut árkaiból három kapás ember ugrott elő s ezek egyike minden előzmény nélkül, kapá-jával köziből sujtott s a kis csecsemőt élet-veszélyesen megesebesítette s csakis gyors elvágatással menekültek meg a további bántalmazástól. — Ehez hasonló botrányos esetek igen gyakoriak e helyen; az meg majd mindennap előfordul, hogy a Vár-adról hazatérő, piaci czikkék elárulásából nehány krajezárt nyert falusi kofák, ke-reszményeiktől, sőt ruházatuktól is megfosz-tatnak, úgy, hogy ez uton a vidékiek most már csak nagyobb csoportokban mernek járni.

* **Csendélet.** — Máramarosmegye egyik-másik román községében napi ren-den vannak a gyilkosságok.

* **Hugó Victor új műve.** Hugó Victor egy verses kötetet írt. A franciaia lapok nagyon dicserik e mű egyes fejeze-teit. — A kötet legpompásabb darabja kétségkívül a „Forradalom” című epikai költemény, melynek megkapó részletei van-nak. IV. Henrik lovasszobrához e szava-kat intézi egy szózat a néma égben: „Nézd meg, hogy fiad helyén van-e?” A ló és lovas megelevenednek, a király le-ugrat a talapatról, a sötét éjben XIII. és XIV. Lajos szobrához vágat, kik szintén lézálalnak a talapatról, s hármán nyar-gainak örületes rohamban tova. A három fantom a XV. Lajos-terre ér, hol azonban nem szobrot, hanem egy akasztófát s egy nyaklított találnak, mely alatt XVI. Lajos halavány, véres feje látszik. A három fantom összerezzen, s a következő párbeszéd fejlődik ki: „Mi volt a te bűnöd rémítő fej, mely halaványabb, mint az Üdvözítő volt a keresztén?” — „A borzasztó fej ajkai megmozdultak: „En a te unokád unokája vagyok.” — „Honnan jössz?” — „A trónról. Oh királyok, rettenetes a nap kelte.” — „Kisértet, mi e borzasztó gép itt?” — „Ez itt a vég!” — „S ki állította föl?” — „Ti állítottátok föl atyáim.” S mindez Hugó pompás verseiben. Hugo még sohasem írt megragadóbb, hatalma-sabb rajtot, mint a három király lovaglá-sát a sötét Parison keresztül. A párisi la-pok egyhangú véleménye szerint Hugo a franciaia irodalmat egy fellülmulhatlan mes-terművel gazdagította.

* **Az orsz. magyar színészegye-sület** közp. igazgató tanácsa az egyesü-let alapszabályainak módosítására vonat-kozó javaslat tárgyalását befejezte. A vidéki tagokt jun. 8-ára hívta össze az elnökség, mely alkalommal tartandó értekezleten az új kerületi beosztás tervezete s a közgyűlés elé terjesztendő indítványok és javaslatok fognak megvitattani.

* **A Magyar-Franciaia** biztosító részvény-társaság életosztályához 1881. év

május hóban benyújtott 252 darab aján-lat 618.100 frt tőkéről, kiállítottat 239 darab kötvény 582.600 frt tőkéről. Mióta az életosztály működését megkezdte, azaz 1880. február hó 1-től kezdve 5540 dar-ab 13.059.600 frt tőkéről szóló ajánlat lön benyújtva és 4690 darab 11,320.500 frtról szóló kötvény kiállitva.

Időjárásai jegyzések.

Európában: A nagy légnymás (763 — 765) a kontinens északnyugati nagyobb részben van s a Kárpátok vonalában (763 — 764) benyulik ama két depresszió közé, melynek egyike Oroszország délnyugati részében (760), másika Balkánfélszigeten és Magyarországon déli táján van (760). Az idő általában véve derült, égi háborúra haj-laladó, meleg.

Hazánkban: Többnyire északi és északkeleti, részben keleties mérsékelt sze-leknek a hőmérséklet alig egy kevéssel na-gyobbodott, délen pedig főlebb száított. Az idő meglehetősen derült. Helyi esők számo-sabbban, de Szepsi-Szt.-Györgyöt kivéve, csekély mennyiségben voltak. Részint zi-vatar, részint égháború volt: Beszterczen, Egerben, Magyar Óváron, Orsován, Sop-ronban, Ungváron és Sepsi-Szt.-Györgyön, itt jégesővel.

Kilátás a jövőre: Hazánkban több-nyire napos, felhőssel változó időt vár-hatni; délen derengés, északon és kele-ten helyi esőkkel s zivatarral.

„DEBRECZEN.”

Junius 1-től fogva a közeledő mozgalmas időkre tekintettel új elő-fizetést nyitunk.

Egy óra 1 frt — kr.
Két óra 1 frt 80 kr.
Három óra 2 frt 50 kr.

Hátralékos t. előfizetőinket tisztelettel kérjük, — hogy tartozá-saikat kiegyenlíteni mielőbb méltóztassanak, — mert ellenesetben a lap küldését beszüntetni leszünk kénytelenek.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

Műkedvelői előadás.

Ma szombat, június hó 4-dik napján

adatik:

Nőm szolgálja.

Vigjáték egy felvonásban.

Ezt követi:

EGYIK OLYAN, MINT MÁSIK.

Vigj. egy felv.

Kezdete 7 és fél órakor.

Szabó József,

felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

ERZSÉBET-KIRÁLYNÉ SÓSFÜRDŐ

gyógyhely Budapestén, (Budán).

Idény május 1-től szeptember 30-ig.

A gyógyhely keserűvíz-forrásai (ivó és fürdő gyógymód) legjobb sikerrel hasz-nálhatók: a beteg bántalmainál, alhasi és általános vérbőségénél, és ez ebből kelet-kező nemesebb szervekhez való vér-ódu-lásnál, v. rőzéri pangások esetében, arany-érmél, tulságos elhízásnál, rászikórnál, máj és lép hájoknál, köszvényél és végre női betegségeknel.

Egészséges fekvés, tiszta üde levegő, 40 kényelmes lakszoba, jó vendéglő, több-nemű szórakozás.

Pontos közlekedés a fővárossal ál-lomásozó társas-kocsikon, reggeli 5 órától kezdve.

Rendőelő orvos Dr. Bruck J. (lakik Budapest, Deak-utca 19.)
Tulajdonosok: Mattoni és Wille.

FELHIVÁS

JÉGKÁR ELLENI BIZTOSÍTÁSRA.

A „Magyar-Francia biztosító részvény-társaság” – 20 millió frank,

azaz 8 millió arany forint alaptőkével, melyből

10 MILLIÓ FRANK, VAGYIS 4 MILLIÓ ARANY FORINT KÉSZPÉNZBEN VAN BEFIZETVE

és részint ingatlanokban, részint budapesti első rangú pénzüzeteknél, részint pedig magyar államértékek és elsőbbségekben van elhelyezve.

Biztosít jégkár ellen:

takarmány füveket, kalászos, hüvelyes és olaj-növényeket, továbbá szállított és dohányt, kiválóan előnyös és figyelemre méltó feltételek és újban rendszeresített kedvezmények mellett; a mennyiben:

1) a biztosított felek a biztosítás megkötésekor takarmány füvek, kalászos, hüvelyes és olaj-növényeknél csak felét, (szőlő és dohánynál pedig $\frac{8}{10}$ részét) fizetik a díjszabályok szerinti díjaknak és az előre leengedett díjrészt (szőlő és dohánynál pedig az előre befizetett díjösszeg fele) csak a jégkár szenvedendő tételek (földdarabok) után lesz pótlólag utánfizetendő; de csupán oly esetekben, ha a megállapított kárösszeg (szőlő és dohányt ide nem értve) az illető tétel biztosított összegének $\frac{1}{30}$ részénél nem kevesebb;

2) a társaság jégkár elleni biztosításokat is elfogad hat évre, mely esetben a fizetett díjak 20%-ja (vagyis $\frac{1}{5}$ része) minden évben félretételek az illető biztosított fél részére és a 6 ik évben a biztosítás díja ezen félretett díjrészekből lesz fedezhető, — a netalán fennmaradó felesleget a társaság készpénzben fizetendő ki.

A 6 évre biztosító felek az ez évi díjknál későbbi években sem fizetendnek drágábbakat, még azon esetben sem, ha az általános jégdíjak valamely évben bármily mérvben felemeltetnének;

3) a társaság az általa meghatározott legmagasabb biztosítási termény árak (buza 12 frt, rozs 10 frt, árpa 8 frt, zab 6 frt, tengeri 6 frt, repesz 12 frt stb, métermázánknél) keretén belül tetszés szerint biztosítható terményárakat fogja kár esetén a kárfelszámítás alapjául venni, még akkor is, ha kár eset idejében a piaci árak alacsonyabbak lesznek;

4) kárbejelentéseknél a választott bírósági elnök kitétele — ha a választott bíróságnak megrálasztása iránt megegyezni nem tudnak — bírósági kivételnek van fentartva;

5) ha a terményt aratás közben éri jégverés, az aratás — próba területek lábón hagyása mellett — félbeszakítás nélkül folytatható.

Bővebb felvilágosítással szolgál és jégbiztosítási ajánlatokat elfogad az alólírt vezérigynökség, valamint annak minden vidéki fő- és aligynöksége.

A „Magyar-Francia bizt. részv.-társaság” debreczeni vezérigynöksége: BERGER, KÓSSA.

Törvényesen
A czimszalagnak
hatóság által meg-

Dreher
kivitelei

a hamisítatlanság biztosítása mellett kizárólego-
san csakis

tételezett vigneta.
utánozása
büntetettik.

Antal
palaczk sör

DREHER ANTAL

serfőzdéjében Kőbányán,
vagy BUDAPESTEN

Dietrich és Gottschlig

cs. k. udv. szállítók és Dreher Antal főraktárnokainál megrendelhető.

Arjegyzék ingyen és bérmenten küldetnek, áru-ítók (szükséglet szerint) kedvezményi árakban részesíttetnek.

Oly palaczkörért, melynek czimszalagán a „Dietrich és Gottschlig” vezérigynöksök neve elő nem fordul, a főzöde jóállást nem vállal.

Segítséget keresve, nem egy beteg né-
zegeti a hírlapokat kérdezve önmagától: a sok gyógyszer közül melyikbe bízhatik az ember? Ez vagy ama hirdetés nagysága által tűnik fel; a beteg választás a legtöbb esetben éppen — a legrosszabbat! A ki az ilyen esalódást a hiába való pénzkiadást alkorról akarja, annak tanácsoljunk, hogy Gorischek Károly cs. kir. egyetemi könyvtárosból Bécsben (István tér 6.) hozassa meg magának a „Betegbarát” című könyvecskét, mert abban a legjobbaknak bizonyult gyógyszerek tárgyilagosan és kimerítően vannak ismertette' úgy, hogy minden beteg teljes nyugalommal bírálhat és a legjobbat választhatja magának. A fentebbi, már 450 kiadást ért könyvecske ingyen és bérmentve küldetik meg a megrendelőnek, tehát nem okoz több költséget, mint 2 krajczárt a levelezési lapért, mely magyar is lehet. [94.]

A hamburgi

kávé-raktár Grácban,

küld vámmentesen, bérmentve minden posta állomásra 5 kilótól feljebb utánértéssel:

Ceylon kávé legfinomabb	frt 1.60
finom	1.54
Portorico „ legfinomabb	1.45
Cuba „	1.55
Java „	1.45
Aranyjáva „	1.60
Menadó „	1.65
Neilgheri „	1.75

Leveleim:

Hamburger Caffee-Niederlage in Grätz

kilónkénti árak

Alsótést sérvszervenőknek.

G. Sturtzenegger, Herisban (Schweiz) sérvkötését a legjobban ajánlja. Ezen kötések nem tartalmaz semmiféle káros anyagot s gyógyít meg egész régi sérvkötéseket, ugyancsak anyabetegeket is. Edényekben kapható, használhatóságuk leírása mellett 3 fl. 20 kr. úgy G. Sturtzeneggernél, valamint az utób megjelölt raktárak által. Számos bizonyítványok tartalmukban a következőkhez hasonlóak, bárk által nálunk beláthatók.

11) Ezzel tudom önmel szíves köszönetem sérvbetegségem gyógyításáért, amelyben már 16 éven át szenvedtem. Múltán ezt egy barátommal tudattam, ki szinté 10 évig sérvbetegségben szenvedett. ő szinté két edényke használata által megszabadult. Ezen esodlatramellő hatás még egy 70 éves öreg urat is rávett egy kísérletet tenni ezen kötésekkel, és az illető két hét edénykét átállt. Ery, Belgiumban. Londones Sauer.

Kapható Budapesten Pataky Károly gyógyszerészában, Nagyhatvan-utca 23.

Tisztán kezelt érmelléki, diószegi

HEGYI BOR,

50 litertől feljebb, hordó száma kapható a varga-utczai 2251. számú saját házamnál.

Swoboda József.

továbbá a libakertben $\frac{6}{12}$ nyilas libaföld, minden órán eladó.

Ertekezheti ezek iránt: Miklóseteza 1926 ik sz. háznál lakó

Reisz Dáviddal.

(241.)

Felhivás.

Mindazokat, kik részemre akar vállaltól, akár más módon kötelezettségben vannak, — e lapok útján felhívom s figyelemzettem, hogy tartozásaikat az illető lejáratok napján nálam lefizetni el ne mulasszák; mert én a f. évi augusztus hó 1-én Debreczenből végképen elköltözködve — követelésim lejárati határidejét senkinek prolongálni nem fogom s minden kintlevő követeléseimet behajtandok.

Egyszersmind értesitem a t. közönséget, hogy házamnál négy szobabeli különféle butor és egy új zongora, üres hordók, leanderek és egyéb növények készpénz fizetés mellett minden órán eladók; valamint a bárány-utczán 2429 ik számú ház, a házutáni föld, és a sesterkertben 3 nyilas szálló és rajta levő új cserpecs pajta, az idej természettel együtt,

Kapható Debreczenben: Dr. Rothsehnék V. gyógyszerész urnál s csaknem minden nagyobb városi gyógyszerésztárban.

MINDENNEMŐ titkos betegségek

bórbajok

gyógyítottanak RICORD párisi egyetemi tanár egyedüli biztos gyógymódja szerint.

FOGAK

és azoknak töveit fájdalom nélkül kiáztatnak.

Weisz Gyula

specialista gyógyszerész.

a budapesti császári és királyi katonai főkörhöz volt osztály orvos, kiérdemelt államválti és bányamű orvos által.

Lakik: Nagyvárad-u. sarkán Ujhelyi-féle ház 2121. sz. az „Európa” kávéházzal átellenben.

Helyb
Egy évre
Fél évre
Előfizetés
főpiaz, V
készítős
E15
TELEGD
KAROLY
szerkesztő

(S. B.)

(több is go
irta minap a
hogy az a n
meit, s így
már mint a
nem tehet e
szorítsa a tén

Mióta a

dött, hogy az

sik felett ura

dig akadtak,

levetközve, a

tagadták a

maguk is val

ték az eszmék

dogítását ezé

tartottak azok

valósítani aka

igázní óhajtott

nyeret ad az

A történe

salak-elem bü

még azok a k

nem juthatnak

bácsolni való

sem a történe

közélet ágaza

ban — kicsib

nevezhető mes

mosoly és kéz

vagy kenyér

rult mesterség

nyiszter vétené

névben, becsül

a nép ellen,

ságban.

Követhe

vétket, toll ru

és a nép ellen

eszmét gondol

Nem-e a né

a hazát fentar

és munkálko

nem érdemlik

szeti jog és a

jogot biztosít

nak, mint a b

és országos üg

Érheti e

mányos szaba

népet, ha a t

kozni és tenni

hatalom ellene

nagyobb súly

ságban, mint

urak itélete?

Vigyázza

csatázásba ki

ranoszó vagy

sák fel az osz

lyét, ne keser

kal az élet leg

dozó népet!

Magyaror

nemzet, a mag

érzé a terhet,

lamot, — tehát

gyar nem

A nép do

az alkotmányo

katonát ad az

ha kell, a haza

a királynak, ar